

TOELICHTING

Algemeen

Inleiding

Met deze verzamelwijziging zijn wijzigingen in de Omgevingsregeling (hierna: Or) en in enkele bijlagen bij die regeling aangebracht. Het betreft reparaties en technische wijzigingen, die verwerkt dienen te zijn voor inwerkingtreding van de Omgevingswet.

In de Or zijn de artikelen 2.40, 3.9, 3.16, 4.7 en 12.1 en paragraaf 12.2.3.2 gewijzigd en zijn de artikelen 12.1a, 12.2 en 17.5 en de afdelingen 4.3B en 5.4 ingevoegd. Ook zijn wijzigingen aangebracht in bijlagen I, II, V, VI, XVII, XVIIIc, XIXa en XXI bij de Or. Op deze wijzigingen wordt hieronder nader ingegaan.

Wijziging artikel 4.7 Or en bijlagen II, V en VI bij de Or

De Or is op 22 november 2019¹ gepubliceerd en nadien meerdere malen gewijzigd. De Or treedt tegelijk met de Omgevingswet in werking. Inwerkingtreding is thans voorzien op 1 januari 2023. In bijlage V bij de Or² staan voor het houden van landbouwhuisdieren wat betreft de emissie van ammoniak, geur en fijnstof alle huisvestingssystemen met emissiefactoren en in bijlage VI³ bij de Or staan alle aanvullende technieken met bijbehorende reductiepercentages. Wat betreft ammoniak zijn dit gegevens die waren opgenomen in bijlage 1 bij de Regeling ammoniak en veehouderij (hierna: de Rav). Wat betreft fijnstof betreffen dit gegevens die waren opgenomen op de fijnstoflijst die op grond van artikel 66 van de Regeling beoordeling luchtkwaliteit (hierna: Rbl) werd gepubliceerd. Omdat deze bijlage bij de Rav en de fijnstoflijst bij de Rbl intussen (meermaals) gewijzigd zijn, moeten die wijzigingen ook in de bijlagen V en VI bij de Or worden aangebracht. De wijzigingen van bijlage 1 bij de Rav betreffen nieuwe huisvestingssystemen en nieuwe aanvullende technieken voor de emissiereductie van ammoniak en gewijzigde emissiefactoren. De wijzigingen van de fijnstoflijst betreffen nieuwe aanvullende technieken en nieuwe systeembeschrijvingen van bestaande aanvullende technieken.

Ook is bijlage II⁴ bij de Or gewijzigd, waarin onder meer is bepaald welke uitgaven van de rekenmodellen Verspreidingsmodel V-Stacks vergunning (voor de berekening van geur) en Vee-combistof (voor de berekening van het reductiepercentage van fijnstof) van toepassing zijn. In de Regeling geurhinder en veehouderij (hierna: Rgv) is na publicatie en wijziging van de Or een geactualiseerde versie van V-Stacks vergunning voorgeschreven en is op grond van artikel 66 van de Rbl ook een nieuwe versie van Vee-combistof gepubliceerd. Met deze verzamelwijziging zijn deze geactualiseerde rekenmodellen voorgeschreven in bijlage II bij de Or.

Daarnaast is in verband met de wijzigingen van de fijnstoflijst aan artikel 4.7 van de Or, waarin de rekenregels van de emissie van fijnstof zijn opgenomen, een lid toegevoegd, waarin is voorgeschreven hoe (indien van toepassing) een reductiepercentage van fijnstof moet worden vastgesteld voor de technieken waarbij het reductiepercentage afhankelijk is van de hoeveelheid lucht die door de aanvullende techniek gaat.

Voorts is de systematiek voor huisvestingssystemen waarvoor de voorlopige emissiefactor niet meer geldt, gewijzigd. Voorheen werd onderscheid gemaakt in huisvestingssystemen in gebruik voor of na een bepaalde datum. Dit onderscheid is vervallen. Met deze wijziging wordt de

¹ *Stcrt.* 2019, 56288.

² Bijlage V bij de artikelen 4.5, 4.6, 4.7, eerste en tweede lid, 6.14, vierde en vijfde lid, 7.124, tweede lid, 8.31, vierde en vijfde lid, en 9.3, derde lid, van de Or (huisvestingssystemen en emissiefactoren).

³ Bijlage VI bij de artikelen 4.5, 4.6, tweede lid, 4.7, tweede lid, 6.14, vijfde lid, 8.31, vijfde lid, en 9.3, vierde lid, van de Or (aanvullende technieken en reductiepercentages).

⁴ Bijlage II bij artikel 1.4 van de Or (uitgaven en verwijzingen).

leesbaarheid verbeterd en de complexiteit van de tabel beperkt. Ook is de tekst 'in gebruik' aangepast en in overeenstemming gebracht met eindnoot 28 van de Rav.

Tot slot zijn bij enkele technieken waarbij de emissie van fijnstof wordt beperkt de diercategorieën en stalsystemen geactualiseerd waarvoor deze technieken kunnen worden toegepast.

Op 1 juni 2020⁵ is artikel 2, tweede lid, van de Rav gewijzigd. Bepaald werd dat wanneer in de technische beschrijving van een emissiearm huisvestingssysteem als vereiste is gesteld dat dit systeem moet zijn geleverd door of namens degene die de metingen voor het bepalen van de emissiefactor van het huisvestingssysteem of aanvullende techniek heeft laten beoordelen, de emissiefactor voor dit systeem alleen onder deze voorwaarde voor de berekening van de ammoniakemissie wordt toegepast. Wanneer dit niet het geval is, geldt de emissiefactor voor overige huisvestingssystemen of wordt aan een dergelijke aanvullende techniek geen emissiereducerende werking toegekend.

Naar aanleiding van de wijziging van artikel 2, tweede lid, van de Rav is in enkele (nieuwe) systeembeschrijvingen van huisvestingssystemen en aanvullende technieken de eis gesteld dat het huisvestingssysteem of de techniek moet zijn geleverd door of namens degene die de metingen aan het systeem heeft laten beoordelen. In artikel 4.5 van de Or is bepaald dat met het oog op het beperken van emissies in de lucht een huisvestingssysteem of een aanvullende techniek voldoet aan de systeembeschrijving voor dat huisvestingssysteem of voor die aanvullende techniek. Vanwege die verplichting in combinatie met de eis in de systeembeschrijving is het niet noodzakelijk hetgeen in artikel 2, tweede lid, van de Rav is bepaald op te nemen in de Or.

Schrappen artikel 5.49, invoegen afdeling 5.4 en wijziging bijlagen II en XVII bij de Or

Het Verzamelbesluit Omgevingswet 2022 voert enkele wijzigingen door in het Besluit bouwwerken leefomgeving (hierna: Bbl) die vereisen dat in de Or opgenomen rekenregels, die al gelden bij de toepassing van het Besluit kwaliteit leefomgeving (hierna: Bkl), ook gelden bij de toepassing van het Bbl. In dat kader is een nieuwe afdeling ingevoegd in hoofdstuk 5 van de Or die bestaande rekenregels van toepassing verklaart voor de bouwregelgeving. Ook is een bestaande omissie hersteld. Een rekenregel voor gezamenlijk geluid die al geldt voor de toepassing van het Bkl geldt met de wijziging ook als een maatwerkvoorschrift wordt gesteld op grond van artikel 4.103a of 5.23 van het Bbl. Verder zijn enkele externe verwijzingen in de Or vervangen door interne verwijzingen, omdat de Handleiding meten en rekenen industrielawaai is ingetrokken en vervangen door bijlage IVh bij de Or.

Wijziging paragraaf 12.2.3.2 en bijlage I

Met de wijziging van paragraaf 12.2.3.2 en bijlage I is in de implementatie van het Uitvoeringsbesluit (EU) 2021/1967 van de Commissie van 11 november 2021 tot opzetting van een verplicht gegevensarchief en een verplicht digitaal informatie-uitwisselingsmechanisme overeenkomstig Richtlijn 2002/49/EG van het Europees Parlement en de Raad (PbEU 2021, L 400) ook voorzien in de (bijlage bij de) Or. Per 1 april 2022 is het Uitvoeringsbesluit geïmplementeerd in de Regeling geluid milieubeheer.⁶

Gevolgen van de regeling

Deze verzamelwijziging bevat enkele reparaties en technische wijzigingen. De verzamelwijziging heeft geen gevolgen voor de bestuurlijke lasten van gemeenten en provincies en heeft naar haar aard ook geen gevolgen voor de administratieve lasten van burgers.

De wijziging van artikel 2.40 van de Or heeft geen gevolgen, aangezien er bij het fuseren van gemeentes een nieuwe gemeente ontstaat met dezelfde oppervlakte als de afzonderlijke gemeentes. Evenmin zijn er gevolgen vanwege de wijziging van paragraaf 12.2.3.2 en bijlage I,

⁵ Stcrt. 2020, 23666.

⁶ Stcrt. 2022, 7520.

aangezien de Or in lijn is gebracht met de Regeling geluid milieubeheer. De wijziging van bijlage XVIIIc betreft een tekstuele stroomlijning en heeft om die reden geen gevolgen.

Voor de wijziging van bijlage XIXa geldt dat de wijziging niet leidt tot extra nalevingskosten voor het bedrijfsleven. Weliswaar zijn er rekenmethoden geschrapt waardoor er minder mogelijkheden zijn voor het bedrijfsleven wat betreft de toe te passen modellen, maar deze modellen konden in de praktijk al niet goed worden toegepast, omdat zij niet waren geactualiseerd. Ook de wijziging van artikel 4.7 van de Or en bijlage II, V en VI leidt niet tot extra nalevingskosten voor het bedrijfsleven, omdat het hier gaat om de omzetting van geldende regelgeving naar de regelgeving onder de Omgevingswet. Wat betreft de eerdere wijzigingen van de Rav en de Rgv wordt hiervoor kortheidshalve verwezen naar de toelichtingen bij deze wijzigingen van de Rav en de Rgv. Daarnaast geldt dat de wijzigingen van de fijnstoflijst ertoe leiden dat veehouders meer keuzes hebben wat betreft toe te passen aanvullende technieken. De nieuwe versie van Vee-combistof geeft meer mogelijkheden om de fijnstofreductie te berekenen. In het gewijzigde artikel 4.7 van de Or is bepaald hoe het reductiepercentage van fijnstof moet worden vastgesteld voor technieken met een variabel reductiepercentage. Wat betreft huisvestingssystemen waarvoor de voorlopige emissiefactor is komen te vervallen en voor huisvestingssystemen waarvoor deze nog wel geldt de redactie is gewijzigd, is duidelijker gemaakt welke emissiefactor geldt.

Internetconsultatie

De verzamelwijziging heeft van 22 juni 2022 tot en met 20 juli 2022 open gestaan voor openbare internetconsultatie. In totaal zijn **AANTAL** reacties ontvangen waarvan **AANTAL** openbaar. De consultatie heeft **WEL/NIET** geleid tot fundamentele inhoudelijke aanpassingen van de verzamelwijziging.

Technische notificatie

Bij de voorbereiding van deze verzamelwijziging is bezien of de regels mogelijk technische voorschriften bevatten als bedoeld in Richtlijn (EU) 2015/1535 van het Europees Parlement en de Raad van 9 september 2015 betreffende een informatieprocedure op het gebied van technische voorschriften en regels betreffende diensten van de informatiemaatschappij (codificatie). Dit is niet het geval.

Artikelsgewijs

Omgevingsregeling

Artikel 2.40

Met de wijziging van artikel 2.40 is de aanwijzing van agglomeraties voor de Richtlijn 2002/49/EG van het Europees Parlement en de Raad van 25 juni 2002 inzake de evaluatie en de beheersing van omgevingslawaai (PbEU 2002, L 189) (hierna: richtlijn omgevingslawaai) geactualiseerd. Aanleiding daarvoor vormen de fusie van de gemeenten Heerhugowaard en Langedijk tot de nieuwe gemeente Dijk en Waard (per 1 januari 2022) en het opgaan van de gemeente Weesp in de gemeente Amsterdam (per 24 maart 2022). Het grondgebied van de voormalige gemeente Weesp valt daardoor niet meer onder de agglomeratie Hilversum, maar onder de agglomeratie Amsterdam/Haarlem.

Artikelen 3.9 en 3.16

De 'stille banden aftrek' van artikel 3.5 van het Reken- en meetvoorschrift geluid 2012 is aanvankelijk in de Or gecontinueerd en was destijds opgenomen vanwege de verwachting dat het wegverkeer in de toekomst stiller zal worden als gevolg van Europese regelgeving en de invoering van een Europees geluidlabel. Uit onderzoek van het RIVM is gebleken dat het toepassen van deze aftrek niet langer gerechtvaardigd is. In een afzonderlijke wijziging van bijlage IVe bij de Or zijn de emissiekentallen geactualiseerd en in samenhang daarmee is artikel 3.9 in de Or geschrapt. Omdat artikel 3.16 een bepaling betreft die uitsluitend betrekking heeft op artikel 3.9, komt met het vervallen van artikel 3.9 ook artikel 3.16 te vervallen.

Artikel 4.7

Voor warmtewisselaars en stoffilters gelden nieuwe systeembeschrijvingen, waarin een variabel reductiepercentage is opgenomen. In artikel 4.7, vierde lid, van de Or (nieuw) is bepaald hoe het reductiepercentage voor fijnstof moet worden vastgesteld wanneer gebruik wordt gemaakt van een techniek met een variabel reductiepercentage. Het reductiepercentage moet in dat geval worden vastgesteld met het Rekenmodel Vee-combistof op basis van de hoeveelheid lucht (in m³/dier/uur) die door de aanvullende techniek gaat.

Afdeling 4.3B

In de artikelen 4.112a en 5.39 van het Besluit activiteiten leefomgeving zijn regels opgenomen over geluid door activiteiten. De meet- en rekenvoorschriften voor die activiteiten zijn al opgenomen in de Or, maar gelden alleen in de context van het Bkl en het omgevingsplan. De nieuwe afdeling 4.3B herstelt deze omissie.

Artikel 5.49

Dit artikel komt te vervallen, omdat de Handleiding meten en rekenen industrielawaai is ingetrokken en vervangen door bijlage IVh bij de Or. Het bepaalde is om die reden van afdeling 5.2 (Nadere regels over de toepassing van normen) naar afdeling 5.4 (Gezondheid) verplaatst en is ondergebracht in het nieuwe artikel 5.58 (zie hierna).

Afdeling 5.4

Afdeling 5.4 bestaat uit vier artikelen. Artikel 5.56 ziet op de situatie waarin het gezamenlijk geluid van geluidbronsoorten en andere activiteiten wordt berekend op basis van een maatwerkvoorschrift als bedoeld in artikel 4.103a of 5.23, aanhef en onder a, van het Bbl. NEN 5077 geeft naast de methode met standaardspectra ook een methode met afwijkende spectra. In een maatwerkvoorschrift kan bepaald zijn dat de methode met afwijkende spectra wordt toegepast. In dat geval wordt het gezamenlijk geluid berekend per octaafband volgens de formule in artikel 3.26, tweede lid, van de Or.

Artikel 4.103c van het Bbl, dat is gewijzigd in artikel II, onderdeel Q, van het Verzamelbesluit Omgevingswet 2022, voorziet in overgangsrecht voor situaties waarin geluidgevoelige gebouwen zijn toegelaten met toepassing van de Wet geluidhinder, maar de Omgevingswet van toepassing is op het bouwen daarvan. Het gezamenlijk geluid van verschillende bronnen moet dan worden opgeteld om de vereiste geluidwering te bepalen. Artikel 5.57 van de Or voorziet erin dat de daarvoor geldende rekenregel voor geluidwering van toepassing is. De andere bepalingen in paragraaf 3.1.5 van de Or zijn niet relevant voor de vereiste berekening en daarom niet van toepassing verklaard. De berekening van de karakteristieke geluidwering (artikel 3.26, tweede lid, van de Or) gebeurt op grond van artikel 4.103, eerste lid, aanhef, van het Bbl, volgens NEN 5077. Het geluid van windturbines, waar artikel 3.28 van de Or op ziet, hoeft op grond van artikel 4.103c, tweede lid, van het Bbl, niet betrokken te worden bij de berekening van het gezamenlijke geluid.

De artikelen 5.58 en 5.59 zijn nodig omdat de Handreiking meten en rekenen industrielawaai is ingetrokken en vervangen door bijlage IVh bij de Or. In het Bbl zijn de artikelen 4.107, tweede lid, en 4.108, derde lid, en de begripsbepaling 'dagwaarde', die van belang is voor de normering in de artikelen 7.17, tweede lid, en 7.39, tweede lid, van het Bbl, al om diezelfde reden gewijzigd door het Verzamelbesluit Omgevingswet 2022. Voor het in hoofdstuk 7 van het Bbl geregelde geluid door bouw- en sloopwerkzaamheden en puinbrekers gelden aanvullend dezelfde regels als voor andere activiteiten. Daartoe wordt verwezen naar twee artikelen in paragraaf 6.2.1 (Geluid) van de Or. De andere artikelen in die paragraaf zijn niet relevant voor geluid door warmtepompen, bouw- en sloopwerkzaamheden en puinbrekers en zijn daarom niet van overeenkomstige toepassing verklaard.

Artikel 12.1

Dit betreft een technische aanpassing, een nog niet in de Or doorgevoerde vernummering van paragraaf 11.1.1 in het Bkl.⁷

Artikel 12.1a (nieuw)

Deze wijziging betreft een vernummering van artikel 12.2 naar artikel 12.1a.

Artikel 12.2 (nieuw)

Gegevens die in het register externe veiligheidsrisico's geregistreerd moeten worden, moeten op grond van artikel 10.27 van het Omgevingsbesluit worden aangeleverd aan de Minister, die het register beheert. In de regeling is geregeld dat de gegevens moeten worden aangeleverd met het Informatiemodel Externe Veiligheid. Het register externe veiligheidsrisico's is een informatieproduct dat aangesloten zal worden op het Digitaal Stelsel Omgevingswet.

Paragraaf 12.2.3.2

Naast aanpassing van de titel van de paragraaf zijn twee artikelen (artikel 12.72a en artikel 12.72b) ingevoegd. Deze artikelen bepalen dat voor het opstellen van geluidbelastingkaarten door de Minister, gedeputeerde staten en burgemeester en wethouders en voor het aanleveren van die geluidbelastingkaarten aan de Minister van Infrastructuur en Waterstaat gebruik wordt gemaakt van het door de Europese Commissie voorgeschreven digitaal informatieuitwisselingsmechanisme en het door de European Environmental Agency beschikbaar gestelde datamodel. Met deze wijziging is de Or in lijn gebracht met de wijziging van de Regeling geluid milieubeheer. Wat betreft de toelichting van die wijziging van de Regeling geluid milieubeheer wordt hiervoor korthedshalve verwezen naar de toelichting bij die wijziging.⁸

⁷ Dit betrof paragraaf 10.1.1 in het basisBkl, *Stb.*2018, 292.

⁸ *Stcrt.* 2022, 7520.

Artikel 17.5 (nieuw)

Dit artikel regelt het geluudaandachtsgebied voor gemeentewegen, lokale spoorwegen en waterschapswegen voor de periode vanaf de inwerkingtreding van de Omgevingswet tot aan het moment dat voor een gemeenteweg, lokale spoorweg of waterschapsweg de basisgeluidemissie uiterlijk moet zijn vastgelegd. Op dat moment vervalt dit geluudaandachtsgebied en wordt op basis van artikel 3.10 het bij de basisgeluidemissie horende geluudaandachtsgebied bepaald. Dit (tijdelijke) geluudaandachtsgebied vervalt op het moment dat de basisgeluidemissie is vastgelegd. Op basis van artikel 3.10 wordt dan het bijbehorende geluudaandachtsgebied bepaald. Toevoeging van artikel 17.5 (nieuw) is nodig om te voorkomen dat het geluudaandachtsgebied voor deze bronnen niet gedefinieerd is tot aan het moment dat de basisgeluidemissie is vastgelegd. Soortgelijke bepalingen zijn in artikel 12.7, tweede en derde lid, van het Bkl opgenomen voor geluidbronnen met geluidproductieplafonds.

Bijlagen I, II, V, VI, XVII, XVIIIc, XIXa en XXI

Bijlage I

De definitie van centrale voorziening geluidgegevens is toegevoegd aan de begripsbepalingen in bijlage I. De centrale voorziening geluidgegevens ondersteunt het proces voor de geluidsbelastingkaarten en ontsluit het geluidregister van artikel 11.51 van het Bkl. Met deze wijziging is de Or in lijn gebracht met de wijziging van de Regeling geluid milieubeheer.⁹

Bijlage II

De eerdere wijziging van de Rgv is in deze verzamelwijziging opgenomen. Voor de toelichting bij de eerdere wijziging van de Rgv wordt korthedshalve verwezen naar de toelichting bij die wijziging van de Rgv.¹⁰

De actualisatie van het rekenmodel Vee-combistof is opgenomen in deze verzamelwijziging. Het rekenmodel Vee-combistof is gepubliceerd op de website <https://iplo.nl/praktijksituaties/veehouderijen/fijnstof-veehouderijen/rekenmodel-vee-combistof/>. Omdat deze wijziging anders dan wijzigingen van de Rav en de Rgv, bij publicatie niet is toegelicht, is zij hierna toegelicht.

Het rekenmodel Vee-combistof heeft een nieuwe opzet. In de nieuwe opzet van het rekenmodel Vee-combistof (Versie 2.0, 2021) heeft elke deelsector binnen de pluimvee-sector een eigen rekenblad. Daarnaast is de hoeveelheid ventilatielucht die vanuit de stal door de warmtewisselaar en de droge stofilter gaat te variëren en kan met het rekenmodel het reductiepercentage voor fijnstof van deze technieken worden vastgesteld. Tot slot kan voor de nieuwe aanvullende technieken in bijlage VI het reductiepercentage vastgesteld worden als deze technieken gecombineerd worden met andere aanvullende technieken.

In de tabel van bijlage II zijn daarnaast de volgende wijzigingen doorgevoerd:

- Handleiding meten en rekenen industrielawaai

Deze verwijzing komt te vervallen omdat de Handleiding meten en rekenen industrielawaai is ingetrokken en vervangen door bijlage IVh bij de Or.

- Informatiemodel Externe Veiligheid

Gegevens voor het register externe veiligheidsrisico's worden aangeleverd met het Informatiemodel Externe Veiligheid. Zoals aangegeven in bijlage II bij de Or is dit informatiemodel beschikbaar gesteld op <https://docs.geostandaarden.nl/imev/imev>.

- Rekensysteem windturbines

De aanduiding Rekensysteem windturbines komt niet voor in de Or. De externe veiligheidsrisico's van windturbines worden berekend met module IV van het Rekenvoorschrift omgevingsveiligheid

⁹ Stcrt. 2022, 7520.

¹⁰ Stcrt. 2021, 31293.

(artikelen 4.11, 8.5 en 12.1). Het Rekenvoorschrift omgevingsveiligheid is elders aangewezen in bijlage II. De aanduiding Rekensysteem windturbines kan daarom vervallen.

- Rekenvoorschrift omgevingsveiligheid

Het Rekenvoorschrift omgevingsveiligheid bestaat uit een aantal modules voor activiteiten waarvoor de externe veiligheidsrisico's voor de toepassing van het Bkl moeten worden berekend. Met deze aanpassing wordt de aanduiding van het rekenvoorschrift geactualiseerd en aangepast aan de datum van de modules zoals die op de website van het RIVM zijn gepubliceerd. De aanpassing betreft geen inhoudelijke wijziging.

- Safeti-NL

Dit betreft een geactualiseerde, gebruikersvriendelijke versie met meer functionaliteiten, zonder inhoudelijke wijzigingen.

Bijlage V

De wijzigingen van bijlage 1 bij de Rav zijn via deze verzamelwijziging in de Or opgenomen. Voor de toelichting bij deze eerdere wijzigingen wordt korthedshalve verwezen naar de wijzigingen van de Rav van 6 mei 2020, Stcrt. 2020, 7734, 1 juli 2020, Stcrt. 2020, 33503, 21 november 2020, Stcrt. 2020, 60022 en 2 juni 2021, Stcrt. 2021, 25721, 2 oktober 2021, Stcrt. 2021, 40346, en de hierin opgenomen toelichtingen.

In bijlage 1 bij de Rav zijn huisvestingssystemen opgenomen met een voorlopige emissiefactor. Deze systemen hebben een eindnoot 19. Als voor deze systemen niet binnen de in de Beleidsregels voorlopige emissiefactoren Regeling ammoniak en veehouderij gestelde termijn een definitieve factor kan worden vastgesteld, krijgen ze een eindnoot 28 en mogen ze vanaf die datum niet meer worden toegepast. In bijlagen V en VI bij de Or is in de beschrijving van het systeem of de techniek aangegeven tot welke datum het systeem legaal in gebruik mocht worden genomen.

De systematiek van bijlage V en bijlage VI bij de Or kent geen voorlopige emissiefactoren. Systemen die met een eindnoot 28 waren opgenomen in de Rav waren in bijlage V bij de Or opgenomen met twee emissiefactoren. Eén emissiefactor betrof daarbij de eerder in de Rav vastgestelde voorlopige emissiefactor en één emissiefactor betrof de emissiefactor voor overige huisvestingssystemen. Deze laatste factor is gaan gelden na het van toepassing verklaren van eindnoot 28. Het opnemen van twee emissiefactoren leverde veel extra regels met herhaling van informatie op. Om die reden is ervoor gekozen om de regels waarin de emissiefactoren voor overige huisvestingssystemen waren opgenomen te schrappen. Ook zonder dit expliciet op te nemen geldt immers voor systemen die zijn toegepast nadat eindnoot 28 van toepassing is verklaard, dat de emissiefactor voor overige huisvestingssystemen geldt. Tevens is de tekst 'in gebruik' aangepast. De genoemde data zien na wijziging op het verleend zijn van een omgevingsvergunning dan wel het rechtmatig in gebruik nemen. Het gaat hierbij om de rijen HA1.8, HA1.10, HA1.11, HA1.14, HA1.15, HA1.16, HA1.19, HA1.24, HA1.28, HA1.31 en HA3.1

Voor de systemen waarvoor in de Rav een voorlopige emissiefactor is opgenomen en waarvoor nog geen definitieve factor is vastgesteld noch eindnoot 28 van toepassing is verklaard, is dezelfde systematiek gevolgd en is de datum opgenomen waarop de voorlopige emissiefactor komt te vervallen. Dit betreft overeenkomstig artikel 4, eerste lid, van de Beleidsregels voorlopige emissiefactoren Regeling ammoniak en veehouderij de datum die drie jaar nadat de voorlopige emissiefactor is opgenomen in de bijlage bij de Rav. Als er voor de genoemde datum een definitieve factor kan worden vastgesteld zal deze worden opgenomen en wordt de toevoeging van de datum geschrapt. Het gaat om de rijen HA1.30, HA1.32, HA1.33, HA1.34, HA1.35, HA1.36, HA1.37, HA1.38, HD3.2, HD1.11, HD3.10, HD5.14 en LW1.7. Daarnaast is voor twee stalsystemen (HA1.34 en HA3.2) een datum opgenomen die vijf jaar nadat de voorlopige emissiefactor is opgenomen in de bijlage bij de Rav, is gelegen. Op basis van de hiervoor genoemde beleidsregels is aan de leveranciers van deze systemen twee jaar uitstel verleend voor het indienen van de meetrapporten voor deze systemen.

Bijlage VI

In de in bijlage VI opgenomen tabel is de vierde kolom van de eerste rij gewijzigd. Hierin is 'diercategorie' vervangen door code. In deze kolom zijn naast diercategorieën ook huisvestingssystemen genoemd waarin de in een betreffende rij genoemde techniek kan worden toegepast. Het woord 'code' in de eerste rij van de in bijlage VI opgenomen tabel ziet zowel op diercategorieën als op huisvestingssystemen en geeft daarom meer accuraat de inhoud van de vierde kolom weer.

De wijziging van de fijnstoflijst is opgenomen in de rijen AP2.3, AP2.4, AP2.5, AP100.3, AP100.4 en AP100.5. AP3 Warmtewisselaar is komen te vervallen. De fijnstoflijst is gepubliceerd op de website <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2021/03/15/emissiefactoren-fijn-stof-voor-veehouderij-2021>. Omdat deze wijzigingen anders dan wijzigingen van de Rav en de Rgv, niet zijn toegelicht, zijn zij hierna toegelicht.

In AP2.3, AP2.4 en AP2.5 zijn drie nieuwe ionisatietechnieken toegevoegd. AP2.3 betreft een ionisatietechniek met koolstofborsteltjes. Bij dit systeem zijn koolstofborsteltjes geplaatst op lichtarmaturen. Via de koolstofborsteltjes worden positieve ionen afgegeven aan de stallucht, waardoor de stofdeeltjes in de lucht worden geladen. Hierdoor klonteren ze samen waardoor ze uit de lucht zakken.

AP2.4 betreft een ionisatietechniek met negatieve coronadraden met 40 emitters per meter. Deze techniek geeft een hoge negatieve elektrische spanning in de stal. Hierdoor gaan stofdeeltjes plakken aan gearde oppervlakken en objecten, zoals vloeren en wanden, of aan speciaal aangebrachte gearde platen. Stofdeeltjes worden zo uit de lucht verwijderd.

AP2.5 betreft een ionisatietechniek met ingebouwde coronadraden met collectoroppervlak. Bij deze techniek zijn in de stal ionisatie-units geplaatst. Deze verspreiden positieve ionen in de stallucht. Door de positieve lading hechten de stofdeeltjes zich aan het gearde oppervlak van de units en daarnaast ook aan andere gearde materialen in de stal.

AP3, Warmtewisselaar, is komen te vervallen. Dit betekent dat de systeembeschrijvingen OW2012.03.V1, OW2011.02.V1, OW2017.03.V1 en OW2018.05.V1 voor warmtewisselaars zijn vervallen. Deze systeembeschrijvingen zijn vervangen door systeembeschrijving OW2021.01.V1, die is opgenomen in de rij met code AP100.4. De nieuwe systeembeschrijving geldt ook voor bestaande stallen. Voor deze stallen is geen berekening met Vee-combistof nodig om het reductiepercentage van fijnstof vast te stellen, omdat dit al blijkt uit de oude systeembeschrijving, die gold toen de warmtewisselaar werd geplaatst. Alleen als de hoeveelheid lucht die door de warmtewisselaar gaat, wijzigt, is een berekening met Vee-combistof nodig. Maar dan is ook een wijziging van de omgevingsvergunning nodig.

In AP100.3 is als nieuwe aanvullende techniek een luchtconditioneringsunit opgenomen. De luchtconditioneringsunit is een doorontwikkeling van een warmtewisselaar. De binnenkomende lucht kan worden opgewarmd, maar ook worden gekoeld. In het condensatievocht en het koelwater in de unit blijft stof achter. Ook hecht stof aan de wanden van de unit. Op de pakketten in de luchtconditioneringsunit vormt zich condensatievocht en wordt koelwater verneveld. Hierin blijft stof achter. Samen met aanhechting van stof aan de wanden van de unit geeft dit een reductie van de emissie van fijnstof.

In AP100.4 is, zoals hiervoor opgemerkt, een nieuwe systeembeschrijving (OW2021.01.V1) voor warmtewisselaars toegevoegd. Warmtewisselaars kunnen zowel worden ingezet op een deelstroom van de totale ventilatiecapaciteit als op de totaal geïnstalleerde ventilatiecapaciteit. Hierdoor wordt het mogelijk om warmtewisselaars toe te passen met fijnstofreducties variërend tussen 1 en 95%. Voor alle warmtewisselaars geldt deze nieuwe systeembeschrijving.

In AP100.5 is ook als nieuwe aanvullende techniek een stoffilter opgenomen. Deze techniek kan worden toegepast bij kippen, parelhoenders, kalkoenen en eenden. Bij deze techniek wordt de lucht uit de stal gefilterd door filters met een verwijderingsrendement van 99% voor deeltjes ≥ 10

micrometer. De reductie van fijnstof is afhankelijk van de hoeveelheid lucht door deze filters. Hierdoor wordt het mogelijk om stoffilters toe te passen met fijnstofreducties variërend tussen 1 en 95%. Deze nieuwe systeembeschrijving geldt voor alle stoffilters. De nieuwe systeembeschrijving geldt ook voor bestaande stallen met een stoffilter met 50% reductie (BWL 2020.02). Voor deze stallen is geen berekening met Vee-combistof nodig om het reductiepercentage vast te stellen omdat dit al blijkt uit de oude systeembeschrijving, die gold toen de stoffilter werd geplaatst. Alleen als de hoeveelheid lucht die door de stoffilter gaat, wijzigt, is een berekening met Vee-combistof nodig. Maar dan is ook een wijziging van de omgevingsvergunning nodig.

Bij de technieken waarbij de emissie van fijnstof wordt beperkt door het aanbrengen van een oliefilm (AP1.1, AP1.2 en AP1.3) zijn de diercategorieën en stalsystemen geactualiseerd waarvoor deze technieken kunnen worden toegepast. Bij AP1.1 Oliefilm met drukleidingen is opgenomen dat deze techniek ook kan worden toegepast bij de diercategorie HG4 (vleeskalkoenen). Bij AP1.2 Oliefilm met sproeikoppen was vermeld dat deze techniek toepasbaar is bij huisvestingssysteem HE4.3 (Perfosysteem op gedeeltelijk verhoogde roostervloer). Dit moet zijn HE4.2 (volièrehuisvesting). Bij de techniek AP1.3 Oliefilm met robot is aangegeven dat deze techniek ook toepasbaar is bij HE4.4 en HE4.5 (systemen met grondhuisvesting). Daarnaast was vermeld dat deze techniek toepasbaar was bij HE1.2 (Grondhuisvesting). Dit is niet juist en is aangepast in HE 1.2.1 (Strooiselvloer).

Ook voor drie technieken om pluimveemest te drogen zijn de diercategorieën aangepast waarbij deze technieken toepasbaar zijn. AP3.1 Droogtunnel met geperforeerde banden is toepasbaar bij diercategorieën HE1 (opfokhennen en -hanen van legkippen jonger dan 18 weken) en HE2 (legkippen van 18 weken en ouder, diercategorie ouderdieren van legkippen van 18 weken en ouder). In de systeembeschrijving staat alleen de toepassing bij deze diercategorieën. Dit geldt ook voor AP3.2 Droogtunnel met geperforeerde metalen platen. De techniek AP3.3 Mestdroogstelsysteem met geperforeerde doek is tot slot toepasbaar bij de diercategorieën HE1 (opfokhennen en -hanen van legkippen jonger dan 18 weken), HE2 (legkippen van 18 weken en ouder, diercategorie ouderdieren van legkippen van 18 weken en ouder), HE4 (ouderdieren van vleeskuikens van 19 weken en ouder) en HE5 (vleeskuikens). Ook dit is in de systeembeschrijving vermeld.

Bijlage XVII

Deze bijlage is technisch aangepast, omdat de Handleiding meten en rekenen industrielawaai is ingetrokken en vervangen door bijlage IVh bij de Or.

Bijlage XVIIIc

De wijzigingen in de paragrafen 4.5.4 en 4.6.8 betreffen een tekstuele correctie om herhalingen in teksten te stroomlijnen.

Bijlage XIXa

In bijlage XIXa zijn softwaremodellen opgenomen waarin rekenmethoden zijn verwerkt die (gedeeltelijk) afwijken van de standaardrekenmethoden voor het berekenen van de concentratie stikstofdioxide en PM10. In de artikelen 8.10, onder c, 8.16, onder b, 12.50, onder c, en 12.53, onder b, van de Or is bepaald dat deze methoden naast de voorgeschreven standaardrekenmethoden luchtkwaliteit kunnen worden toegepast om de hiervoor genoemde concentraties te berekenen.

Alle softwaremodellen die bij vaststelling van de Or in deze bijlage zijn opgenomen, zijn lange tijd niet meer geactualiseerd.¹¹ Onder meer zijn de actuele achtergrondgegevens niet ingevoerd. Deze modellen zijn daarom niet meer geschikt voor het berekenen van de luchtkwaliteit en zijn met deze wijziging van bijlage XIXa geschrapt.

¹¹ *Stcrt.* 2019, 56288. Ten tijde van de vaststelling van Omgevingsregeling betrof bijlage XIXa nog bijlage XXII. Nadien is dit bij een wijziging van de Omgevingsregeling (*Stcrt.* 2021, 34636) gewijzigd in bijlage XIXa.

Op 30 maart 2021 heeft de Minister op grond van de artikelen 72 en 76 van de Regeling beoordeling luchtkwaliteit het softwaremodel STACKS+, versie 2020.1, goedgekeurd. Daarnaast heeft de Minister op 19 oktober 2021 op grond van deze artikelen het softwaremodel STACKS+, versie 2021.1, goedgekeurd. Deze modellen zijn met deze wijziging opgenomen in bijlage XIXa. Nu de overige modellen bij deze wijziging zijn geschrapt, zijn dit de enige modellen die kunnen worden toegepast naast de voorgeschreven standaardrekenmethoden.

In de toekomst kunnen nieuwe softwaremodellen worden toegevoegd. Bijlage XIXa bij de Or zal dan worden aangepast. Een verzoek tot wijziging of toevoeging van een softwaremodel kan worden ingediend bij het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Het ministerie zal, in samenspraak met deskundigen van het RIVM, het nieuwe softwaremodel of de voorgestelde wijzigingen van een reeds opgenomen softwaremodel beoordelen.

Daarnaast is bij deze verzamelwijziging in bijlage XIXa bepaald dat bij berekening de meest recente versie van een softwaremodel wordt toegepast. Hiermee wordt voorkomen dat wanneer van één softwaremodel meerdere versies zijn opgenomen in bijlage XIXa, bij de berekening van de concentraties stikstofdioxide en PM₁₀ geen gebruik wordt gemaakt van het meest recente model.

Bijlage XXI

Op 15 maart 2022 zijn nieuwe emissiefactoren voor voertuigen gepubliceerd op de website <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/luchtkwaliteit/vraag-en-antwoord/hoe-kan-ik-luchtvervuiling-berekenen>. Naar aanleiding hiervan zijn de in bijlage XXI opgenomen emissiefactoren geactualiseerd.

DE STAATSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,

drs. V.L.W.A. Heijnen